

Vaikutusanalyysi (BIA, Business Impact Analysis) käyttäjän ohje

DOKUMENTIN VERSIONHALLINTA

Versio nro	Päivä-määrä	Vastuullinen / muuttaja	Selite / muutos	Tila
0.85	20.10.2015	Arto Kangas	BIA-työkalun käyttöohje Puuttuu vielä mm. painotukset/kertoimet erilaisia vaikutusten vertailtavuuden toteuttamiseksi.	Ensimmäinen käyt-tövalmis versio
0.90	11.12.2015	Arto Kangas	Päivitys ja täydennys. Painotuskertoimien vaiku-tusten tärkeyteen vielä keskeneräinen.	Työpajan (Vaktori) läpikäyntiä varten.
1.00	22.01.2016	Arto Kangas	Viimeistely valmistuneen BIA-työkalun (excel- taulukko) mukaiseksi. Näyttöjen päivitykset.	Valmis

SISÄLLYSLUETTELO:

DOKUMENTIN VERSIONHALLINTA	1
YLEISTÄ.....	3
1. PERUSTIEDOT KOHTEESTA, OMISTAJASTA JA ARVIOINTIIN OSALLISTUNEISTA SEKÄ ROOLIT	4
2. KOHTEEN, SIINÄ KÄSITELTÄVIEN TIETOJEN JA ICT-VARAUTUMISEN LUOKITUKSET	6
3. TIETOTURVALLISUUDEN TÄRKEYS, PALVELUTASOTAVOITTEET	7
4. ODOTTAMATTOMAN KÄYTTÖKATKOKSEN, TIETOJEN MENETYKSEN JA VANHENEMISEN	
VAIKUTUKSET	10
4.1 TÄRKEYSLUOKKA JA TÄRKEYSINDEKSI	11
5. KESKEISET RIIPPUVUUDET	13
6. YHTEISKUNNAN TURVALLISUUSSTRATEGIAN (YTS 2010) UHKAKUVIEN VAIKUTUKSET	14
6.1 YTS 2010 LYHYESTI	15
6.2 YTS 2010 UHKAKUVAT KATTAVASTI + LISÄYKSET	15
7. RAPORTOINTI – TULOSTUSSIVUT.....	16
7.1 VAIKUTUSANALYYSSIN RAPORTIN KANSILEHTI.....	16
7.2 VAIKUTUSANALYYSSIN RAPORTIN YHTEENVETO	16
7.3 VAIKUTUSANALYYSSIN RAPORTIN YKSITYISKOHTAISET TIEDOT.....	17
8. PALAUTE JA LISÄTIEDOT	17

YLEISTÄ

Vaikutusanalyysia käytetään mm. toiminnan jatkuvuuden ja järjestelmien toipumisen tukityökaluna, jolla selvitetään mm. tietoturvan merkitystä ja häiriöiden (esim. käyttökatkokset tai tietojen menetys tai tietojen päivittymättömyys) vaikutusten arviointiin.

Arviointi on aina ”paras näkemys” mahdollisista seurauksista.

Tämä täyttöohje on jäsennelty pääkohtiin:

1. Perustiedot kohteesta, omistajasta ja arviointiin osallistuneista sekä roolit
2. Kohteen, siinä käsiteltävien tietojen ja ICT-varautumisen luokitukset
3. Tietoturvallisuuden tärkeys, palvelutasotavoitteet
4. Odottamattoman käyttökatkoksen, tietojen menetyksen ja vanhene-
misen vaikutukset
5. Keskeiset riippuvuudet
6. Yhteiskunnan turvallisuusstrategian (YTS 2010) uhkakuvien vaikutukset

Vaikutusanalyysityökalu (BIA-työkalu) on tuotettu Valtiovarainministeriön (VM) päätöksellä Valtorin (Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus) ohjauksessa ja yhteistyössä Valtorin asiantuntijoiden kanssa. Mikäli tässä ohjeessa tai varsinaisessa vaikutusanalyysityökalussa on merkittäviä puutteita tai virheitä, palaute pyydetään toimittamaan osoitteella kotva@valtori.fi.

1. Perustiedot kohteesta, omistajasta ja arviointiin osallistuneista sekä roolit

Tässä osioissa luetellaan arvioinnin kohteeseen liittyvät perustiedot ja kohteen omistaja sekä arviointitilaisuuteen osallistuneet.

[illegible]

Täytettävät kohdat ja niihin liittyviä tarkennuksia tai esimerkkejä:

- Kohde on tyypillisesti joko järjestelmä tai palvelu. Kohde voi olla myös laajempi palvelukokonaisuus tai prosessi tai toiminto, mutta tällöin työkalua käytetään arviointiin vain soveltuvien osien.
- Arviointikohteelle tulee määritellä omistaja, joka voi olla esimerkiksi
 - o Järjestelmän tai palvelun omistaja, pääkäyttäjä tai muu nimetty vastuullinen.
 - o Mikäli arvioidaan laajempaa palvelukokonaisuutta tai prosessia tai muuta toimintoa, omistajaksi merkitään ao. arviointikohteesta kokonaisuudessaan vastuussa oleva.
- Arvioinnin teettäjän osalta kirjataan nimi, työrooli ja organisaatio. Arvioinnin teettäjä voi olla esimerkiksi
 - o Järjestelmän tai palvelun omistaja.
 - o Sisäinen tarkastus.

KoTVa / Arto Kangas

22.1.2016

- Ulkopuolinen auditoijataho.
 - Tai jokin muu osapuoli.
- Arvioinnin suorittamisajankohtaan täytetään sekä aloitus- että päätymisajankohdan osalta seuraavasti:
 - Päivämäärä muodossa PP.KK.VVVV
 - Kellonaika muodossa HH:MM
- Arviointitilaisuuteen osallistuneista muista osallistujista täytetään nimi, työrooli ja organisaatio.
- Dokumentin versiointi –kohtaan täytetään päivämäärä ja muuttaja sekä lyhyesti muutos tai toimenpide.

2. Kohteen, siinä käsiteltävien tietojen ja ICT-varautumisen luokitukset

Suojaustasomerkintä –kohtaan valitaan numerovalinnan avulla kohteessa käsiteltävien tietojen korkein suojaustaso. Esimerkiksi, jos kohteessa käsitellään sekä ST IV ja ST III tasojen aineistoja, merkintä tehdään ST III mukaan.

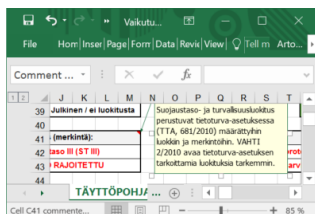
Turvallisuusluokitusmerkintä –kohtaan valitaan numerovalinnan avulla kohteessa käsiteltävien kansainvälisesti suojattavien tietojen korkein taso. Esimerkiksi, jos kohteessa käsitellään sekä KÄYTTÖ RAJOITETTU että LUOTTAMUKSELLINEN luokkiin kuuluvia aineistoja, merkintä tehdään LUOTTAMUKSELLINEN –luokan mukaan.

Kohteen tietoturvasoluokitus ja ICT-varautumisen luokitus –kohdassa:

- Tietoturvasoluokitus tulee automaattisesti kohteessa käytettävän Suojaustasomerkintä –kohdassa tai Turvallisuusluokitus –kohdassa käytetyn valinnan mukaan. Tietoturvaluokan arvoksi tulee näistä arvoista se, joka on korkeampi. Mikäli tietoturvasoluokitus poikkeaa suojaustasomerkinnän tai turvallisuusluokituksen mukaan automaattisesti tulevasta luokitustasosta, voidaan tämä kohta muuttaa manuaalisesti.

ICT-varautumisluokituksessa käytetään pääsääntöisesti annettuja valmisvaihtoehtoja. Tarvittaessa kirjoitetaan vapaamuotoisesti mahdollinen muu päätetty tai valittu taso.

2. Kohteessa käsiteltävien tietojen sekä kohteen tietoturva- ja ICT-varautumisen luokitukset																							
Suojaustaso luokitus: <table border="1"> <tr><td>5</td><td>Suojaustaso I (ST I)</td></tr> <tr><td>4</td><td>Suojaustaso II (ST II)</td></tr> <tr><td>3</td><td>Suojaustaso III (ST III)</td></tr> <tr><td>2</td><td>Suojaustaso IV (ST IV)</td></tr> <tr><td>1</td><td>Julkinen / ei luokitusta</td></tr> </table>		5	Suojaustaso I (ST I)	4	Suojaustaso II (ST II)	3	Suojaustaso III (ST III)	2	Suojaustaso IV (ST IV)	1	Julkinen / ei luokitusta	Turvallisuusluokitus: <table border="1"> <tr><td>5</td><td>ERITTÄIN SALAINEN</td></tr> <tr><td>4</td><td>SALAINEN</td></tr> <tr><td>3</td><td>LUOTTAMUKSELLINEN</td></tr> <tr><td>2</td><td>KÄYTTÖ RAJOITETTU</td></tr> <tr><td>1</td><td>Julkinen / ei luokitusta</td></tr> </table>		5	ERITTÄIN SALAINEN	4	SALAINEN	3	LUOTTAMUKSELLINEN	2	KÄYTTÖ RAJOITETTU	1	Julkinen / ei luokitusta
5	Suojaustaso I (ST I)																						
4	Suojaustaso II (ST II)																						
3	Suojaustaso III (ST III)																						
2	Suojaustaso IV (ST IV)																						
1	Julkinen / ei luokitusta																						
5	ERITTÄIN SALAINEN																						
4	SALAINEN																						
3	LUOTTAMUKSELLINEN																						
2	KÄYTTÖ RAJOITETTU																						
1	Julkinen / ei luokitusta																						
		<i>Täyttövinkkinä seuraavaa:</i> - useimmiten järjestelmässä tai palvelussa on käytössä vain jompi kumpi eli suojaustaso tai turvallisuusluokitus - tietoturvaluokkaan tulee arvo automaattisesti tietojen tason perusteella (tarvittaessa arvoa voi muuttaa manuaalisesti)	Kohteen tietoturvaso ja/tai ICT-varautumistaso vaihtoehdot: <table border="1"> <tr><td>4</td><td>Korkea taso</td></tr> <tr><td>3</td><td>Korotettu taso</td></tr> <tr><td>2</td><td>Perustaso</td></tr> <tr><td>1</td><td>Ei tasoluokittelua</td></tr> </table>	4	Korkea taso	3	Korotettu taso	2	Perustaso	1	Ei tasoluokittelua												
4	Korkea taso																						
3	Korotettu taso																						
2	Perustaso																						
1	Ei tasoluokittelua																						
Korkein kohteen sisältämien tietojen luokitus (merkintä): <table border="1"> <tr> <td>Suojaustaso (ST...):</td> <td></td> <td>Ei arvioitu</td> </tr> <tr> <td>Turvallisuusluokitus:</td> <td></td> <td>Ei arvioitu</td> </tr> </table>		Suojaustaso (ST...):		Ei arvioitu	Turvallisuusluokitus:		Ei arvioitu	<table border="1"> <tr> <td>Kohdetta koskevat luokitukset:</td> <td></td> <td>Lisätietoja:</td> </tr> <tr> <td>Tietoturvaso:</td> <td>0</td> <td>Ei arvioitu</td> </tr> <tr> <td>ICT-varautumistaso:</td> <td></td> <td>Ei arvioitu</td> </tr> </table>		Kohdetta koskevat luokitukset:		Lisätietoja:	Tietoturvaso:	0	Ei arvioitu	ICT-varautumistaso:		Ei arvioitu					
Suojaustaso (ST...):		Ei arvioitu																					
Turvallisuusluokitus:		Ei arvioitu																					
Kohdetta koskevat luokitukset:		Lisätietoja:																					
Tietoturvaso:	0	Ei arvioitu																					
ICT-varautumistaso:		Ei arvioitu																					

Vinkki: Joissakin ruuduissa on kyseiseen kohtaan lisätietoja antamassa 'Kommentti'-kenttä, joka aktivoituu hiiren päälle viemisellä.

3. Tietoturvallisuuden tärkeys, palvelutasotavoitteet

Tietoturvallisuuden tärkeys ja palvelutasotavoitteet täytetään tähän kohtaan.

3. Tietoturvallisuuden tärkeys, palvelutasotavoitteet					
Tietoturvallisuuden tärkeys (käytä arvoja 1-4):					
Luottamuksellisuus:		Ei arvioitu			
Eheys:		Ei arvioitu			
Saatavuus:		Ei arvioitu			
Muu mahdollinen tärkeys, mikä (vapaamuotoinen selitys):					
Kohteen osalta sovittu palvelutaso (SLA, Service Level Agreement) kuvataan valitsemalla vaihtoehtoista 1-6:					
Sopimukseen perustuva käytössä oleva SLA-taso:					
Täytä vaihtoehto 0-6:		Ei sovittu			
Palveluaikataavoite		Ei sovittu			
Käytettävyystavoite		Ei sovittu			
Palveluvastetavoite		Ei sovittu			
Ratkaisuaikataavoite		Ei sovittu			
Käytettävät vaihtoehdot:					
4	Erittäin tärkeä	Esimerkiksi luottamuksellisuudessa: ST II tai ST I luokiteltua aineistoa.			
3	Tärkeä	ST III luokiteltua aineistoa.			
2	Jonkin verran merkitystä	ST IV luokiteltua aineistoa.			
1	Vähäinen merkitys	Julkista/luokittelematonta aineistoa.			
Eheys: Esim. digitaalinen tiedotuskanava, lupapalvelu tai myyntisovellus.					
Saatavuus: Esim aikakriittisyys, tietty palveluaika tai palvelutasosopimukse					
SLA-tasojen vaihtoehdot (tarvittaessa täytä oma asteikko):					
Erittäin kriittinen	5	24/7	99,9 % (99,95 %)	15 minuuttia	3 tuntia
Kriittinen	4	24/7	99,5 % (99,9 %)	30 minuuttia	4 tuntia
Laajennettu	3	arkisin 7-21, la-su 9-18	99 % (99,5 %)	2 tuntia	1 työpäivä
Normaali	2	arkisin 7-19	99 % (99,5 %)	2 tuntia	1 työpäivä
Lähtötaso	1	arkisin 8-16 tai huonempi	97 % (99 %) tai huonempi	4 tuntia tai enemmän	2 työpäivää tai enemmän
Oma asteikko:	6				

Tietoturvallisuuden tärkeydessä arvioidaan luottamuksellisuutta, eheyttä ja saatavuutta. Arviointia helpottamaan on seuraavia esimerkkejä:

- Luottamuksellisuuden tärkeys
 - o pääsääntöisesti tietojen suojaustasomerkinnän ja/tai turvallisuusluokitusmerkinnän mukaisesti, ja suositeltavaa on valita se kumpi on korkeampi
 - o luottamuksellisuuteen voi olla myös muita vaikuttavia tekijöitä, jolloin näiden merkitys korostuu, mikäli ne korottavat muilla perusteilla arvioidun mukaista tasoa
- Eheyden tärkeys
 - o pääsääntöisesti tämän arvioinnissa eniten vaikuttaa se, miten paljon tietojen oikeellisuuteen (informaationa ja/tai datana) pitää pystyä luottamaan

- aikajanalla voi olla merkitystä myös korottavasti, koska tietojen pitää tietyiltä osiltaan olla myös vuosien kuluttua täsmälleen oikein ja esim. tietojärjestelmien konversiot tai muut toimenpiteet eivät saa vaarantaa myöskään teknisen data eheyttä tai käsiteltävyyttä
- vinkkejä määrittelyyn:
 - mikäli ei ole mitään erityistä eheyttä koskevaa vaatimusta tai tärkeyden osoittajaa → Vähäinen merkitys
 - mikäli on edes 1-2 eheyden kannalta merkityksellistä asiaa → vähintään Jonkin verran merkitystä
 - mikäli on enemmän kuin 2 eheyden kannalta merkityksellistä asiaa tai tiedot koostuvat taloudellisista tiedoista tai henkilötiedoista tai luokitelluista tai lokitettavista tiedoista → suositus vähintään Tärkeä
 - mikäli kyseessä on esimerkiksi palveluportaali tai maksusovellus tai sovellus jonka tietojenkäsittelyä koskevaa toimintaa on lokitettava näihin rinnastettava → suositus Erittäin tärkeä
- Saatavuuden tärkeys
 - arvioidaan aikakriittisyyden ja palvelutasotavoitteiden perusteella ja arvioinnin tukena voidaan käyttää myös muita toimintavarmuudelta edellytettäviä vaikuttimia
 - on otettava huomioon kuitenkin myös palvelutasotavoitteiden mukaisesti palvelutason korkeudesta johtuvat kustannusvaikutukset
 - vinkkejä määrittelyyn:
 - mikäli järjestelmä tai palvelu ei ole mitenkään aikakriittinen ja siihen ei liity muita osapuolia → Vähäinen merkitys
 - mikäli aikakriittisyyttä ei ole millään tavalla, mutta siihen liittyy muita osapuolia → suositus vähintään Jonkin verran merkitystä
 - mikäli järjestelmän tai palvelun toimivuutta edellytetään tavanomaisesti, mutta odottamatonkaan katkos tilapäisesti tapahtuvana ja kestoaltaan lyhytaikaisena ei aiheuta suuria ongelmia → suositus Tärkeä
 - mikäli tehtäviä voidaan tehdä esimerkiksi hetkittäin tai tietyiltä osin ilman järjestelmää tai palvelua → suositus vähintään Tärkeä (tai jopa Erittäin tärkeä)

KoTVa / Arto Kangas

22.1.2016

- mikäli tehtäviä ei voi suorittaa ilman järjestelmää tai palvelua → suositus Erittäin tärkeä (tai jopa Elintärkeä)
- Palvelutason täyttäminen
 - Palvelutaso täytetään lähtökohtaisesti kohteesta sovitun eli sopimuksessa kuvatun mukaisesti.
 - Mikäli käytössä on jokin muu asteikko kuin valmiissa vaihtoehtoisissa on annettu, täytetään omaan asteikkoon tiedot.

4. **Odottamattoman käyttökatkoksen, tietojen menetyksen ja vanhenemisen vaikutukset**

Tämän kohdan arvioinnin perusteella määritellään arvioinnin kohteelle ns. tärkeysluokitus, joka muodostuu seuraavista tekijöistä (osaan tekijöistä sisältyy painotuksia):

- vaikutukset osapuolille
 - o oma organisaatio
 - o kumppanit tai alihankintatahot
 - o asiakkaat tai loppukäyttäjät
 - o muut osapuolet (esitäytettynä Yhteiskunnalle, joka on tarvittaessa muutettavissa)
- odottamattoman keskeytyksen vaikutuksia (huom! osapuolista "Muulle osapuolelle..." kohdassa esitäytetyn "Yhteiskunnalle" sanan voi tarvittaessa vaihtaa manuaalisesti):
 - o terveyteen tai henkeen (vaarantuvatko nämä)
 - o lakisääteisten tehtävien hoitamiseen (esim. viranomaisen tehtävien tekemättä jääminen tai lakisääteisten asioiden hoitamatta jääminen)
 - o talouteen (esim. suorat taloudelliset menetykset tai tekemättä jäävän työn taloudelliset merkitykset)
 - o maineeseen
- kokonaan toiminnan keskeyttävän odottamattoman ja suunnitelmattoman häiriön vaikutuksia eri aikoina, joista tärkeimpänä on palveluaika (aika, jolloin palvelua tuotetaan tai jolloin palvelun pitäisi tavanomaisesti olla käytettävissä), myös erityisen poikkeuksellisen kriittisen ajan käsittely on tässä kohdassa mahdollista
- tietojen menettämisen ja/tai vanhenemisen vaikutuksia eri aikoina, joista tärkeimpänä on palveluaika (aika, jolloin palvelua tuotetaan tai jolloin palvelun pitäisi tavanomaisesti olla käytettävissä), myös erityisen poikkeuksellisen kriittisen ajan käsittely on tässä kohdassa mahdollista
- häiriön keston vaikutusten sekä tietojen menettämisen ja vanhenemisen vaikutusten arvioinnissa tärkeintä järjestelmän tai palvelun osalta on painottaa palveluaikaa (ns. virka-aika tai muu aika ovat tarvittaessa arvioinnin tueksi käytettävissä)

KoTVa / Arto Kangas

22.1.2016

4. Odottamattoman käyttökatkoksen, tietojen menetyksen ja vanhenemisen vaikutukset

Arvioinnissa valintoissa käytettävät vaihtoehdot 0-5:

5	Sietämättömät	3	Merkittävät	1	Ei vaikutusta
4	Kohtuuttomat	2	Jonkin verran	0	Ei arvioitu

Odottamattoman katkoksen vaikutukset			Omalle organisaatiolle	Kumppaneille tai alihankintatahoille	Asiakkaille tai loppukäyttäjille	Muulle osapuolelle...
arviointialueille:	Painotus	oma				
Terveiden tai hengen vaara	1,20	1,20	Ei arvioitu	Ei arvioitu	Ei arvioitu	Ei arvioitu
Lakisääteiset tehtävät	0,80	0,80	Ei arvioitu	Ei arvioitu	Ei arvioitu	Ei arvioitu
Taloudelliset vahingot	1,00	1,00	Ei arvioitu	Ei arvioitu	Ei arvioitu	Ei arvioitu
Mainevaikutukset	1,00	1,00	Ei arvioitu	Ei arvioitu	Ei arvioitu	Ei arvioitu
Tärkeysindeksi:	0,00					
Tärkeysluokka:	Ei kriittinen					

Häiriön kesto vs. vaikutuksen pienuus / suuruus:

		Kesto, jolla pienin vaikutus		Kesto, jolla suurin vaikutus	
		Kesto	Vaikutus	Kesto	Vaikutus
Palvelun toiminnan täysin keskeyttävä odottamaton ja suunnittelematon häiriö:	palveluaikana		h		h
	ns. virka-aikana		h		h
	muuna aikana		h		h
Palvelu on erityisen kriittinen:					
Keskeytyksen aiheutuminen:	kriittisenä aikana		h		h
Lisätietoja / muu häiriön kuvaus					

Tietojen menettämisen ja vanhenemisen vaikutukset:

		Kesto, jolla pienin vaikutus		Kesto, jolla suurin vaikutus	
		Kesto	Vaikutus	Kesto	Vaikutus
Aika ja vaikutukset sen mukaan, miten pitkälti ajalta tiedot voidaan menettää:	palveluaikana		h		h
	ns. virka-aikana		h		h
	muuna aikana		h		h
Lisätietoja:					
Aika ja vaikutukset sen mukaan, miten pitkään voidaan toimia ilman tietojen päivittämistä:	palveluaikana		h		h
	ns. virka-aikana		h		h
	muuna aikana		h		h
Lisätietoja:					
Tiedot ovat erityisen kriittisiä:					
Keskeytyksen aiheutuminen:	kriittisenä aikana		h		h
Lisätietoja / muu häiriön kuvaus					

4.1 Tärkeysluokka ja tärkeysindeksi

Tärkeysluokka ja tärkeysindeksi (osoitettu kuvassa alla punaisella nuolella) auttavat mm. järjestämään eri järjestelmiä tärkeysjärjestykseen. Tärkeysluokan ja tärkeysindeksin painotuksessa on suositeltavaa käyttää ensisijaisesti Valtorin (ennalta asetetut) painotusarvot. Kuitenkin arvioinnin tekijällä on mahdollisuus käyttää yhtä tai useampaa omaa painotusarvoa. On huomattavaa, että suurilla painotuskertoimien vaihtelulla tulokset voivat vinoutua ja vertailukelpoisuus menetetään.

Odottamattoman katkoksen vaikutukset			Omalle organisaatiolle	Kumppaneille tai alihankintatahoille	Asiakkaille tai loppukäyttäjille	Muulle osapuolelle...
arviointialueille:	Painotus	oma				
Terveiden tai hengen vaara	1,20	1,20	1 Ei vaikutuksia	1 Ei vaikutuksia	2 Jonkin verran	2 Jonkin verran
Lakisääteiset tehtävät	0,80	0,80	3 Merkittävät	1 Ei vaikutuksia	2 Jonkin verran	3 Merkittävät
Taloudelliset vahingot	1,00	1,00	3 Merkittävät	2 Jonkin verran	3 Merkittävät	2 Jonkin verran
Mainevaikutukset	1,00	1,00	3 Merkittävät	2 Jonkin verran	1 Ei vaikutuksia	2 Jonkin verran
Tärkeysindeksi:	2,70					
Tärkeysluokka:	Merkittävä					

Tärkeysluokan ja tärkeysindeksin määrytymisperiaatteet:

- Lähtökohtana on vaikutukset omalle organisaatiolle.
- Mikäli asiakkaille ja/tai yhteiskunnalle olevat vaikutukset ovat merkittävämpiä kuin vaikutukset omalle organisaatiolle, näiden vaikutusta painotetaan tärkeysindeksin määrittelyssä.
- Arviointialueita painotetaan suositellun (valmiit kertoimet) tai oman painotusasteikon (syötettävä manuaalisesti) avulla.
- Tärkeysindeksi on em. painotusten kautta syntyvien arviointialuekohtaisten tulosten keskiarvo.
- Painotusten vaikutusten keskeinen periaate on varmistaa se, että yksittäinen korkea arvo ei muodostaisi kohtuutonta vinoumaa tuloksiin, mutta useamman tekijän korottavat vaikutukset tulevat tasaisemmin ja suhteellisesti huomioitua.
- Kumppanuuksia tai alihankintatahojen vaikutuksia ei erikseen painoteta, koska lähtökohtaisesti näiden rooli ja merkitys tulee huomioida sopimusteknisin keinoin. Kumppanit tai alihankintatahot ovat useimmiten myös kuin osana oman organisaation tuottamaa palvelua.

5. Keskeiset riippuvuudet

Tässä kohdassa arvioidaan riippuvuuksia kahdesta eri suunnasta:

- ensin luetellaan ne, joista arviointikohde on riippuvainen ja merkitään kuinka tärkeitä nämä riippuvuudet ovat
- seuraavaksi luetellaan niitä toimintoja (palveluita tai prosesseja tai tahoja), jotka ovat riippuvaisia tästä arviointikohteesta
- mikäli riippuvuuksia on enemmän kuin tarjottuja rivejä, ne kirjataan vapaamuotoisesti Muita riippuvuuksia –kenttään

5. Keskeiset riippuvuudet				
Tässä kohdassa luetellaan tärkeimmät riippuvuudet.				
Arviointikohteen toiminta riippuu seuraavista:				
Riippuvuuden tärkeys:	Palvelu/järjestelmä:	Vastuuorganisaatio:	Riippuvuus:	Lisätietoja
Ei arvioitu				
Ei arvioitu				
Ei arvioitu				
Ei arvioitu				
Ei arvioitu				
Ei arvioitu				
Ei arvioitu				
Ei arvioitu				
Ei arvioitu				
Ei arvioitu				
Muita riippuvuuksia (tarvittaessa):				
Toiminnot, jotka riippuvat arviointikohteesta:				
Riippuvuuden tärkeys:	Palvelu/järjestelmä:	Vastuuorganisaatio:	Riippuvuus:	Lisätietoja
Ei arvioitu				
Ei arvioitu				
Ei arvioitu				
Ei arvioitu				
Ei arvioitu				
Muita riippuvuuksia (tarvittaessa):				

Käytettävissä olevat vaihtoehdot (tässä ensisijaisesti vaihtoehdot 3-5):

5	Elintärkeä	2	Jonkin verran merkitystä
4	Erittäin tärkeä	1	Vähäinen merkitys
3	Tärkeä	0	Vähäinen merkitys

Huom! Luokkiin 1-2 kuuluvat jätetään pääsääntöisesti liistaamatta.

Mikäli riippuvuuksia on todella paljon, pyri kuvaamaan ainakin osa niistä esimerkiksi blueprintin (ns. uimarata) tai muun tasoittain tarkastelua tukevan välineen avulla.

6. Yhteiskunnan turvallisuusstrategian (YTS 2010) uhkakuvien vaikutukset

Tässä kohdassa on neljä erilaista arviointikohtaa:

- ensin arvioidaan, onko kohteeseen liittyen varautumisvelvollisuuksia
- seuraavaksi arvioidaan arviointikohteen tärkeys yhteiskunnan elintärkeille tehtäville (huom! jos edellisessä kohdassa kaikkiin kohtiin tulee vastaukseksi "Ei", tällöin yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja ei arvioida (ei ole perusteltua arvioida), vaan siirrytään suoraan Yhteiskunnan turvallisuusstrategian mukaisten uhkakuvien tarkasteluun)
- Yhteiskunnan turvallisuusstrategian mukaiset uhkakuvat
- Lisäksi optiona on mahdollisuus arvioida YTS-uhat tarkemmin

6. Yhteiskunnan turvallisuusstrategian (YTS 2010) uhkakuvien vaikutukset

Yleiset velvoitteet valmiussuunnitteluun ja/tai varautumiseen:	
Valmiuslaki (1552/2011) velvoittaa varautumaan (tämän kohteen osalta):	Ei arvioitu
Varautumisvelvollisuus tulee jostakin muusta säädöksestä tai viranomaisohjeesta:	Ei arvioitu
Kohde liittyy yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa (YTS 2010) kuvattuihin tehtäviin:	Ei arvioitu
Kohteeseen liittyviä tehtäviä täytyy suorittaa myös häiriö-/poikkeusoloissa:	Ei arvioitu

Käytettävissä olevat vaihtoehdot:		
1	Kyllä	Huom! Mikäli jokaisen viereisen kohdan valinta on 2 eli ei varautumisvelvollisuutta, jätä elintärkeät tehtävät arvioimatta ja siirry uhkien tarkasteluun.
2	Ei	
0	Ei arvioitu	

Yhteiskunnan elintärkeät tehtävät (jätetään käsittelemättä, mikäli em. kaikkiin kohtiin tuli valinta 2 Ei).

Kohteen merkitys yhteiskunnan elintärkeille tehtäville (katso tarvittaessa tarkemmin yhteiskunnan turvallisuusstrategiasta):	
Valtion johtaminen	Ei arvioitu
Kansainvälinen toiminta	Ei arvioitu
Suomen puolustuskyky	Ei arvioitu
Sisäinen turvallisuus	Ei arvioitu
Talouden ja infrastruktuurin toimivuus	Ei arvioitu
Väestön toimeentuloturva ja toimintakyky	Ei arvioitu
Henkinen kriisinkestävyys	Ei arvioitu

Käytettävissä olevat vaihtoehdot:		
5	Elintärkeä	2 Jonkin verran merkitystä
4	Erittäin tärkeä	1 Vähäinen merkitys
3	Tärkeä	0 Ei arvioitu

Yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa kuvatut uhkamallit. Arvioidaan uhkien merkitys arvioinnin kohteelle.

Käytettävissä olevat vaihtoehdot 0-5 (Huom! Avaa tarvittaessa yksityiskohtaisempi arviointiruudukko):

5	Sietämättömät	4	Kohtuuttomat	3	Merkittävät	2	Jonkin verran	1	Ei vaikutusta	0	Ei arvioitu
---	---------------	---	--------------	---	-------------	---	---------------	---	---------------	---	-------------

Mitkä näistä uhkista voivat häiritä kohteen toimintaa?	
	Voimahuollon vakavat häiriöt
	Tietoliikenteen ja tietojärjestelmien vakavat häiriöt - kyberuhkat
	Kuljetuslogistiikan vakavat häiriöt
	Yhdyskuntatekniikan vakavat häiriöt
	Elintarvikehuollon vakavat häiriöt
	Rahoitus- ja maksujärjestelmän vakavat häiriöt

	Julkisen talouden rahoituksen saatavuuden häiriintyminen
	Väestön terveyden ja hyvinvoinnin vakavat häiriöt
	Suuronnettomuudet, luonnon ääri-ilmiöt ja ympäristöuhkat
	Terrorismi ja muu yhteiskuntajärjestystä vaarantava rikollisuus
	Rajaturvallisuuden vakavat häiriöt
	Poliittinen, taloudellinen ja sotilaallinen painostus
	Sotilaallisen voiman käyttö

Huom! Alla on tarvittaessa avattavissa yksityiskohtaisempi ruudukko YTS 2010 uhkakuvien vaikutusten arviointia varten:

6.1 YTS 2010 lyhyesti

Yhteiskunnan turvallisuusstrategia (YTS 2010) on vapaasti internetistä ladattavissa. On suositeltavaa tutustua ao. dokumenttiin vähintään yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen/tehtävien ja uhkamallien osalta.

6.2 YTS 2010 uhkakuvat kattavasti + lisäykset

Tämä osio on tarvittaessa erikseen työkalussa + -merkistä avattavissa. Tässäkin suosituksena on tarkastella ensisijaisesti varsinaisen palveluajan näkökulmasta ja tarvittaessa ns. virka-ajan tai muun ajan osalta.

Tässä osiossa on myös lyhyt lisäosa muiden kuin YTS 2010 kuvattujen uhkien käsittelyä varten.

Yhteiskunnan turvallisuusstrategian (YTS 2010) uhka- ja riskimallit: vaikutusten yksityiskohtaisempi arviointi kohteelle:						
Mainittu häiriö aiheuttaa toimintaan vaikutuksia (valitse k tai e):		Kesto, jolla pienin vaikutus		Kesto, jolla suurin vaikutus		Lisätietoja
		Kesto	Vaikutus	Kesto	Vaikutus	
0 Voimahuollon vakavat häiriöt	Palveluaika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Virka-aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Muu aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
0 Tietoliikenteen ja tietojärjestelmien vakavat häiriöt - kyberuhkat	Palveluaika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Virka-aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Muu aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
0 Kuljetuslogistiikan vakavat häiriöt	Palveluaika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Virka-aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Muu aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
0 Yhdyskuntatekniikan vakavat häiriöt	Palveluaika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Virka-aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Muu aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
0 Eilintarviketuonon vakavat häiriöt	Palveluaika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Virka-aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Muu aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
0 Rahoitus- ja maksujärjestelmän vakavat häiriöt	Palveluaika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Virka-aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Muu aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
0 Julkisen talouden rahoituksen saatavuuden häiriintyminen	Palveluaika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Virka-aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Muu aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
0 Väestön terveyden ja hyvinvoinnin vakavat häiriöt	Palveluaika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Virka-aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Muu aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
0 Suuronnettomuudet, luonnon ääri-ilmiöt ja ympäristöuhkat	Palveluaika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Virka-aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Muu aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
0 Terrorismi ja muu yhteiskunta-järjestystä vaarantava rikollisuus	Palveluaika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Virka-aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Muu aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
0 Rajaturvallisuuden vakavat häiriöt	Palveluaika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Virka-aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Muu aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
0 Poliittinen, taloudellinen ja sotilaallinen painostus	Palveluaika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Virka-aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Muu aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
0 Sotilaallisen voiman käyttö	Palveluaika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Virka-aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Muu aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
YTS:n uhkakuvien lisäksi muita merkittäviä häiriöitä aiheuttavia tekijöitä, mitä:						
		Kesto, jolla pienin vaikutus		Kesto, jolla suurin vaikutus		Muu vaikutus, mikä:
		Kesto	Vaikutus	Kesto	Vaikutus	
Työtaistelutoimenpiteet (lakot, työosulot, hidastus-tukilakot)	Palveluaika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Virka-aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Muu aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
Konkurssi/liiketoiminnan loppu (tai erityinen muu toiminnan lopettava syy)	Palveluaika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Virka-aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Muu aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
Avainhenkilöiden menettäminen	Palveluaika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Virka-aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Muu aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
Muu, mikämitä?	Palveluaika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Virka-aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	
	Muu aika	h	Täytä arvo 1-5	h	Täytä arvo 1-5	

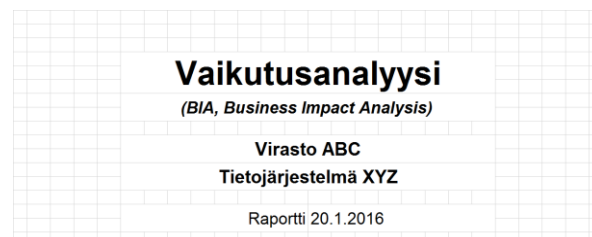
7. Raportointi – tulostussivut

Raportti tulostuu kuudelle (6) A4-sivulle:

1. Kansilehti
2. Yhteenveto (myös johdon tiivistelmänä käytettävissä)
- 3.-5. Vastaavat täyttöpohjan rakennetta ja järjestystä
6. YTS:n uhkakuvien ja siihen liitettyjen ylimääräisten kohtien tiedot

7.1 Vaikutusanalyysin raportin kansilehti

Kansilehteen ja yhteenvetoon tiedot tulevat automaattisesti täyttöpohjaan kirjatuihin tiedoista eli käyttäjän ei itse tarvitse täyttää näitä tietoja erikseen. Automaattisessa tietojen keräämisessä on myös pientä automatiikkaa siihen, että esim. raportin päiväystä ei tule kansilehdelle, ellei arvioinnin päätöspäivämäärää ole kirjattu (ks. alla vasemmanpuoleinen raportti vaikutusanalyysistä on vielä monilta täyttökohdilta vielä puutteellinen).

7.2 Vaikutusanalyysin raportin yhteenveto

Yhteenveto-osuuteen on kerätty keskeisimmät läpikäynnin havainnot raportoitavaksi:

- perustiedot arvioinnin kohteesta, omistajasta ja organisaatiosta
- arvioinnin toteuttamisajankohta
- Yhteiskunnan turvallisuusstrategian (YTS 2010) näkökulman kannalta sekä tärkeys yhteiskunnalle että YTS:n vakavin uhkataso
- odottamattoman katkoksen suurimmat vaikutukset oman organisaation, kumppaneiden/alihankkijoiden, asiakkaiden/loppukäyttäjien ja esimerkiksi yhteiskunnan kannalta
- odottamattoman katkoksen mahdolliset suurimmat menetykset terveyden ja hengen menetyksen, lakisääteisten tehtävien viivästymisen, taloudellisten menetysten ja maineen menettämisen näkökulmista

- tärkeysluokka ja tärkeysindeksi, joita voidaan käyttää esimerkiksi eri järjestelmien keskinäistä tärkeyttä
- keskeisimmät tietoturvallisuuden ja varautumisen luokitukset sekä palvelutasosopimuksen taso
- yleisimmät suositukset, mikäli käytettyjen mittareiden perusteella näin on esitettävissä
- pieni graafinen osuus myös havainnollistamaan eri osapuolille mahdollisesti kohdistuvien odottamattomien katkosten vaikutukset

Vaikutusanalyysi yhteenveto 20.1.2016

Arvoitu kohde:	Tietojärjestelmä XYZ
Kohteen omistaja:	Pekka Palvelujohtaja
Omistajan organisaatio:	Virasto ABC
Arvioinnin toteutusaika:	19.1.2016 - 20.1.2016

Yhteiskunnan turvallisuusstrategia (YTS 2010) mukaan

Kohteen tärkeys yhteiskunnalle:	3	Tärkeä
Suurin uhkan/riskin vaikutus:	5	Sietämätön

Odottamattoman katkoksen suurimmat vaikutukset:

Oman organisaation toiminnalle	3	Merkittävä
Kumppaneille tai alihankintatahoille:	2	Jonkin verran
Asiakkaalle tai loppukäyttäjille:	3	Merkittävä
Yhteiskunnalle	3	Merkittävä

Odottamattomassa katkoksesta suurimmat menetykset:

Terveiden tai hengen menetys	2	Jonkin verran
Lakisääteisten tehtävien viivästys	3	Merkittävät
Taloudellisia menetyksiä	3	Merkittävät
Maineen menetyksenä	3	Merkittävät

Tärkeysluokka	2,70	Merkittävä
Tiedot suojaustasoluokka:	3	Suojaustaso III (ST III)
Tiedot turvallisuusluokka:	2	KÄYTTÖ RAJOITETTU
Kohde, tietoturvaso:	3	Korotettu taso
Kohde, ICT-varautuminen:	0	Ei arvioitu
Palvelutasosopimus (SLA):	0	Ei sovittu

Odottamattoman katkoksen vaikutus

Kohde	Arvo
Oma organisaatio	3
Kumppanit	2
Asiakkaat	3
Yhteiskunta / muu	3

Suosittelavat jatkotoimet/kommentit arvioinnin tuloksista:

Tarkasta/laadi jatkuvuussuunnitelmat.
Arvioi ICT-varautumisen tarpeet.

Yhteenveto –osuus (yllä täytetty esimerkki) voidaan siirtää tai kopioida myös ppt-dialle ja tätä voidaan käyttää esim. raportin havaintojen ja tulosten yleisesittelyssä tai esimerkiksi johdon tiivistelmänä.

7.3 Vaikutusanalyysin raportin yksityiskohtaiset tiedot

Sivut 3.-6. tulostuvat samalla rakenteella ja täytetyillä tiedoilla kuin mitä täyttöpohjaan on arvioinnin/analyysin yhteydessä tallennettu. Näistä ei ole erillistä ruutukuvaa tässä.

8. Palaute ja lisätiedot

Tässä dokumentissa ohjeistettu Vaikutusanalyysi (BIA) työkalu on tuotettu korotetun tietoturvasuunnan yhteishankkeessa. Lisätietopyynnöt sekä muu mahdollinen palaute pyydetään toimittamaan kotva@valtori.fi osoitteeseen.